

5. SINIF

TÜRKÇE TESTİ - 3

1.

Abartı Bildiren
Cümle

Sebeup-Sonuç
Cümlesi

Amaç- Sonuç
Cümlesi

Karşılaştırma
Cümlesi

Aşağıdakilerden hangisi kutularda verilen cümle çeşitlerinden herhangi birine örnek olamaz?

- A) Ne kadar da güzeldi bu yemyeşil bahçelerde dolaşmak.
- B) Araçların ikisi de toprak yolda aynı hızda ilerleyebiliyordu.
- C) Midesini tıka basa dolduruyor, çatlamayacak kadar yiyordu.
- D) Mutlu olsun diye her akşam ona küçük hediyeler alırdı.

2. Türkçede yeni anlamlı kelimeler, köklere yapım ekleri eklenerek türetilir.

Kökler

Yapım Ekleri

At-

-ıl, -il, -ul, -ül

Temiz

-lık, -lik, -luk, -lük

Bulut

-ık, -ik, -uk, -ük

Yaz-

-lı, -li, -lu, -lü

Göz

-ım, -im, -um, -üm

Buna göre aşağıdakilerden hangisi bu kök ve yapım ekleri kullanılarak oluşturulan ve yeni anlam kazanan kelimelerden olamaz?

- A) Yazlık, temizlik, atık
- B) Bulutlu, gözlük, yazım
- C) Yazık, bulutluk, gözüm
- D) Atıl, gözük-, yazıl-

5. SINIF

TÜRKÇE TESTİ - 3

3. Tarlalarda ekine zarar verebilecek zararlı bitkileri temizlemek çoğu zaman zahmetli bir iştir. Özellikle de güneşin altında sürdürüldüğü zaman bu iş sıkıntıya yol açabilir. Oysa yeni geliştirilen bir robot sayesinde bu, sorun olmaktan çıkıyor. Güneş enerjisiyle çalışacak olan bu robot, iki kamera yardımıyla tıpkı insan gibi derinlikli bir görüşe sahip olacak. Ekin sıraları arasında gidip gelerek daha önce tanımlanmış zararlı bitkileri toplaması düşünülen araçta, yön bulmasında kolaylık sağlaması amacıyla bir de GPS aleti kullanılıyor. Yakında deneysel tarım alanlarında kullanılmaya başlayacak bu robot sayesinde, tarımsal ilaçların en az düzeyde kullanılması hedefleniyor.

Buna parçadan,

- I. Güneş altında tarlada çalışmak zahmetli bir iştir.
II. Geliştirilen robot sayesinde tarımsal ilaç kullanımının azaltılması amaçlanmaktadır.
III. Bu robot tarlada çalışan bir çiftçiyle bire bir aynı verimlilikte çalışacaktır.

yargılarından hangileri çıkarılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II D) II ve III

4. Bir sözü etkili kılmak ve anlamını güçlendirmek için bir özellik ya da durumu olduğundan daha çok ya da olduğundan daha az göstermeye abartma (mübalağa) denir. Abartmanın oluşması için söz konusu olan özelliğin mantık sınırlarını zorlaması gerekir.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde abartma (mübalağa) vardır?

- A) Ben ezelden beridir hür yaşadım, hür yaşarım!
B) Arkadaş, yurduma alçakları uğratma sakın!
C) Kim bu cennet vatanın uğruna olmaz ki feda?
D) Şüheda fişkırarak, toprağı sıksan şüheda!

5. Gülgiller ailesinden olan ahududu, kışın yapraklarını döken, çok yıllık, dikenli bir çalı. Nemli ve ılıman iklimlerde görülür. Ülkemizde de Marmara ve Karadeniz bölgelerinin belirli bir bölümünde doğal olarak yetişir. Boyu 2 metreyi bulan bitkinin ince, saçak biçimindeki kökleri 1-1,5 metre derinliğe ulaşabilir. Yapraklarının uçları sivri, kenarları tırtıklıdır. Çiçekleri beyaz ve beş taç yapraklıdır. Ahududunun meyvesi haziranla ağustos ayları arasında olgunlaşmaya başlar. Sincap, tavşan, geyik ve daha pek çok hayvan için önemli bir besin kaynağıdır.

Bu parçada ahududu ile ilgili aşağıdaki sorulardan hangisinin yanıtı yoktur?

- A) Adını nereden almıştır?
B) Nerede ve hangi iklimde yetişir?
C) Yaprak ve çiçeklerinin şekli nasıldır?
D) Hangi aylarda olgunlaşır?

5. SINIF

TÜRKÇE TESTİ - 3

6. (I) Bilim insanları yumurtalardaki biçimsel farklılıkların kuşların havada geçirdikleri zamanla ilgili olduğunu düşünüyor. (II) Zamanının çoğunu havada geçiren kuşların kalça kemiği genişliğinin, zamanının çoğunu yerde geçiren kuşlarınkilere göre daha dar olabildiğini belirtiyorlar. (III) Bu nedenle bu kuşların yumurtaları daha uzun ve elipse yakın bir biçimde olabiliyor. (IV) Kuş yumurtaları anne kuşun yavrusuna zarar vermeden üzerine oturabileceği kadar sağlamdır. (V) Genellikle yerde zaman geçiren kuşların kalça kemikleri daha geniş olduğu içinse bu kuşlarda daha küresel yumurtalar gözlemlenebiliyor.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

- A) II B) III C) IV D) V

7. Osmanlı Devleti döneminde işleyişini sürdüren, zanaat konusunda kanaat önderi olan bir teşkilat ayakkabı konusunda herkesin işi doğru yapması için bir uygulama geliştirir. Bu uygulamaya göre bir ayakkabıcı sattığı ya da tamir ettiği ayakkabıda iyi bir iş çıkarmazsa teşkilat müşterinin parasını iade eder. Kötü imal edilmiş ayakkabıya ise ayakkabıcının dükkânının damına atarmış. Böylelikle kim daha iyi ayakkabı yapıyor anlaşılıyormuş.

Bu parça aşağıdaki deyimlerden hangisi ile ilgilidir?

- A) Pabucunu eline vermek
B) Pabucunu ters giydirmek
C) Pabuç kadar dilli olmak
D) Pabucu dama atılmak

8. **Temel Anlam:** Sözcüğün, herkesçe bilinen, akla ilk gelen yaygın anlamına gerçek (temel) anlam denir.

Terim Anlam: Bir bilim, sanat, meslek dalıyla ya da bir konuyla ilgili özel ve belirli bir kavramı olan sözcük veya sözcükler topluluğuna terim anlam denir.

Mecaz Anlam: Bir kelimenin veya söz grubunun gerçek anlamı dışında, başka bir kelimenin veya söz grubunun yerine kullanılmasına denir.

- 1) Kanatlarını özgürce açan kuşlar gibi gökyüzünde süzülüyorum.
2) Futbolcu sol kanattan muhteşem bir asist yaptı.
3) Kötü haberi duyunca kolum kanadım kırılmıştı

Yeliz Öğretmen, öğrencilerinden numaralanmış cümlelerdeki altı çizili sözcüklerin anlam özelliklerini; verilen tanımlara göre belirlemelerini istemiştir. Öğrencilerin verdiği cevaplar şöyledir:

	1	2	3
ALİ	Mecaz	Mecaz	Terim
AYŞE	Temel	Terim	Mecaz
AHMET	Temel	Temel	Terim
ASLI	Mecaz	Terim	Mecaz

Buna göre öğrencilerden hangisinin verdiği cevap doğrudur?

- A) ALİ B) AYŞE C) AHMET D) ASLI

5. SINIF

TÜRKÇE TESTİ - 3

9. Türkçenin dilbilgisi yapısına göre yargı bildiren (yüklem) ögenin cümle sonunda yer aldığı cümlelere kurallı veya düz cümle denir.

1 Korkarım	2 Yanılmış	3 Herkes	4 Düşünceme	5 Katılırsa	6 Olmaktan
---------------	---------------	-------------	----------------	----------------	---------------

Bu tanıma göre kutucuklarda numaralanmış sözcüklerden kurallı bir cümle oluşturulursa doğru sıralama aşağıdakilerden hangisi olur?

- A) 3 - 4 - 5 - 2 - 6 - 1
B) 3 - 4 - 1 - 6 - 2 - 5
C) 1 - 2 - 4 - 3 - 5 - 6
D) 4 - 3 - 1 - 5 - 6 - 2
10. "Telaşla, sabırsızca ve hızlıca yapılan işler genellikle kötü sonuçlar doğurur, kişiyi pişmanlığın içine iter." anlamını karşılayan atasözü aşağıdakilerden hangisidir?
- A) Acele bir ağaçtır, meyvesi pişmanlık.
B) Acele işe şeytan karışır.
C) Son pişmanlık fayda etmez.
D) Acı patlıcanı kırağı çalmaz.
11. Kök, bir sözcüğün aldığı her türlü ek çıkarıldıktan sonra kalan anlamlı kısımdır.
Buna göre aşağıdaki altı çizili sözcüklerden hangisi kök hâindedir?
- A) Karlı dağların seyrine doyum olmaz.
B) Herkes yemeğini sessizlik içinde yiyordu.
C) Yatağın başında beyaz önlüklü insanlar vardı.
D) Bu durak yeni yapıldı.

5. SINIF

TÜRKÇE TESTİ - 3

12. Nesnel anlatım, kişiden kişiye değişmeyen, herkes tarafından kabul edilen anlatımdır. Öznel anlatım ise kişisel görüşleri, yorumları ve izlenimleri içerir.

Buna göre,

Etrafta huzur verici bir sessizlik ve dinginlik vardı. (I) Gözlerini kapatıp derin bir nefes aldı. (II) Kabaran göğüs kafesinde tatlı bir serinlik hissetti. (III) Titreyen dudaklarının arasından derin bir ızdırap ve acı bir mahcubiyetle döküldü kelimeler. (IV)

numaralanmış cümlelerden hangisi kanıtlanabilirlik açısından farklıdır?

- A) I B) II C) III D) IV

YAYIN KURULU

Hasan VAR	Bismil Ahmedi Hani Ortaokulu	(Türkçe Öğretmeni)
İzzettin ÇELEBİ	Bismil Ahmedi Hani Ortaokulu	(Türkçe Öğretmeni)
Hayrullah AFŞİN	Namık Kemel İmam Hatip Ortaokulu	(Türkçe Öğretmeni)
Bozan YILDIZ	Bismil Ahmedi Hani Ortaokulu	(Türkçe Öğretmeni)
Gülbahar KALKAN	İMKB Hattat Hamit Aytaç Ortaokul	(Türkçe Öğretmeni)
Faysal AFŞİN	Şehit Halit Gülser Kız İmam Hatip Ortaokulu	(Türkçe Öğretmeni)
Rojin Hacer TEMEL	Kervanpınar Ortaokulu	(Türkçe Öğretmeni)
Viyana Fatma KAPLAN	Büyükkadi Ortaokulu	(Türkçe Öğretmeni)
Rabia ÖNAL	Koşuyolu Ortaokulu	(Türkçe Öğretmeni)
Mehmet DAĞTEKİN	Mevlana Halit Ortaokulu	(Türkçe Öğretmeni)
Serap ÖDEN ALTUNBAĞ	Huzur Evleri İmam Hatip Ortaokulu	(Türkçe Öğretmeni)

1A 2C 3C 4D 5.A 6.C 7.D 8.D 9.B 10.A 11.C 12.C